



Månadsrapport per 2023-09-30 för Socialnämnden

Månadsrapporten är en ekonomisk helårsprognos baserad på redovisningen per aktuell period.

Diariernr: 23SN12

Driftredovisning, tkr

Budget	295 561
Prognos	315 861
Avvikelse	- 20 300

Kommentar

Budgeten består av den av kommunfullmäktige beslutade ramen på KF 2022-12-19. Därefter har budgetramen justerats med tillskott för kapitaltjänstkostnader, budget för interna köp/sälj samt hyresjusteringar. I mars förstärktes budgeten med ett tillskott på 150 tkr avsedda för arbetsskor. Årets lönerrevision är inkluderad och uppgick till 6 903 tkr

Helårsprognosen för nämnden visar på ett underskott vid årets slut på 20 300 tkr. Det beror i huvudsak på höga kostnader inom äldreomsorgen, funktionsstöd samt individ och familjeomsorgen. Inom äldreomsorgen är budgetunderskottet som störst inom särskilt boende och korttidsvård och beror på högre personalkostnader i förhållande till budget. Inom HSL förekommer fortsatt höga konsultkostnader under årets början samt årets slut. Inom individ- och familjeomsorgen beror underskottet främst på externa placeringar, primärt familjehem, inom verksamheterna som avser vård till barn- och unga. Men förvaltningen prognostiserar även ett underskott på ekonomiskt bistånd. Funktionsstöd bedöms också nå ett underskott som beror på högre personalkostnader inom gruppboende samt externa placeringar i jämförelse med i budget. Det som kan komma att påverka helårsutfallet negativt och som inte finns med i prognosen är semesterlöneskulden. Ytterligare en osäkerhetsfaktor som kan påverka prognosen framöver är konsekvenserna av införandet av 11 timmars dygnsvila, det kan medföra ökade kostnader senare under hösten men det är ännu oklart. Prognosen förutsätter även att kostnadsminskning kommer att ske inom förvaltningen under hösten.

Investeringsredovisning, tkr

Budget	2 300
Prognos	1 962
Avvikelse	338

Kommentar

Budgeten består av den av fullmäktige beslutade ramen på KF 2022-12-19. Avvikelsen på helår förväntas bli minst 338 tkr. Omdisponeringar har beslutats om under året då nya behov identifierats som saknades i beslutad investeringsbudget. Omdisponering har gjorts för att köpa in ett tält att förvara produkter som ska säljas på återbruket, inköp av skrivare samt en bladderscan. Arbetet med investeringarna fortlöper.

.....
Therese Johansson
Socialchef



Äldreomsorg -8 800 tkr (- 8 800 tkr)

Inom äldreomsorgen räknas verksamheterna hemtjänst i ordinärt boende, där även verksamheten för trygghetslarm ingår, korttidsboende, dagverksamhet, särskilt boende, bostadsanpassning samt verksamheter för sjuksköterskor och hjälpmedel inom inkontinens, rehabilitering och omvårdnad.

Kostnadsgenererande politiska beslut

- Utökning av korttidsplatser på Syrenen. Prognos på ca – 2,5 mnkr på helår inklusive statsbidrag.

I grunden har verksamheten beläggning för 10 platser inom korttidsvård, vilka utökades till 15 under 2022 som finansierades med statligabidrag. Del av utökningen finansieras även år 2023 med statliga bidrag men det täcker inte hela kostnaden.

Korttidsboende

Syrenen har ett fortsatt underskott, då de haft fler platser öppna under årets i förhållande till budget. Nämnden har tidigare beslutat att tilldela extra resurser utöver budgetram, vilka nyttjas efter behov av beroende på antalet brukare. På helår förväntas verksamheten upparbeta ett underskott på ca 2,5 mnkr, som främst består av personalkostnader, men även livsmedel och förbrukningsmaterial. Det förväntade underskottet förutsätter även att beläggning och personalkostnader är i nivå med årets första halvår. Underskottet beror i huvudsak på personalkostnader genererade som behövs för att utöka platserna. Beloppet är inklusive statsbidrag.

Korttidsboende Syrenen	2022	2023	2023								
	snitt	snitt	jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sep
Genomsnittlig beläggning	15	17	17	19	18	18	18	20	15	16	16

SÄBO

Kommunens särskilda boenden delas organisatoriskt upp i fyra enheter, vilka är Borgmästargården, Smedsgården A, Smedsgården B – C övreplan och Smedsgården B - C nedreplan. Samtliga enheter inom SÄBO har under året upparbetat ett högre utfall än budget och har fortsatt ett bemanningskrav som ligger kraftigt över budget flertalet av enheterna. Inför hösten har man börjat sänka grafen på några enheter. Men det kommer ta ett par månader innan man ser effekt av det. Sjukfrånvaron har varit hög under årets första månader och har sjunkit under sommaren, men det är ännu oklart om utfallet kommer att stiga under hösten. Tre nya chefer började i augusti och ett av fokusområdena är att följa upp frånvaro. Det pågår även ett fortsatt arbete med att bemanna upp för att täcka upp vakanta tjänster på vissa enheter, men det är fortsatt svårigheter att rekrytera medarbetare. Inom SÄBO finns det även flertalet medarbetare som läser till undersköterska med finansiering av statsbidraget äldreomsorgslyftet.

Inom SÄBO förväntas samtliga enheter att dra över på förbrukning budget avsedda för livsmedel och förbrukningsmaterial, kostnader som ökat på grund av den höga inflationen.



Hemtjänst

Inom hemtjänsten är personalkostnaderna fortsatt högre än budget. Inom de centrala delarna täcker inte budgeten det behov av vårdtimmar som finns utifrån nuvarande vårdbehov hos brukare. Det finns ett fortsatt behov att rekrytera medarbetare, och redan vid schemaläggning förekommer det rader där personal saknas i vissa grupper. Arbetet fortlöper men det är fortsatt svårt att få tag på utbildade undersköterskor. Det är framför allt torg- och närlundagrupperna som överstiger personalbudget. Chefer bedömer att grafen i huvudsak ligger i rimlig nivå med nuvarande vårdbehov.

Det har varit en positiv trend på sjukfrånvaron från årets början då den sjunkit månad för månad. I april gick sjukfrånvaron upp men de efterkommande månaderna den fortsatt att sjunka. Cheferna har ett fortsatt fokusområde på att följa upp sjukfrånvaro.

I Hammarsgruppen finns ett fortsatt lägre behov av vårdtimmar än budgeterat, och medarbetarna samplaneras ut i andra grupper för att täcka upp. I Lerbäcksggruppen ligger bemanningsgrafnen i ungefärligt behov som budget, men här ser ansvarig chef ett ökat behov av vård hos brukare framöver och som förväntas ge ökade personalkostnader under året. Här förväntas ett totalt överskott vid årets slut trots det specialfall som är fortsatt väldigt kostnadsdrivande.

Planeringen, som också är en del av verksamheten hemtjänsten förväntas även den gå med underskott på grund av att man har tillsatt tjänster utöver budget. Det beror främst på att man har en ansträngd arbetsituation och behöver avlastas. Under hösten förväntas personalkostnaderna att minska.

HSL

Kommunens sjuksköterskeverksamhet har en fortsatt hög arbetsbelastning och har under året haft vakanser. Efter sommaren har vakanser uppstått vilket skapat ett behov av konsultsköterskor minst året ut. Det finns en fortsatt obalans mellan budgeterade årsarbetare i jämförelse med behov utifrån att bedriva patientsäker vård. Obalansen förväntas kvarstå under hela året om verksamheten har kvar nuvarande organisation. Under sommaren har extra kostnader genererats som en del av en semesterpaketslösning. Projektet med lillsyror pågår för att avlasta. Verksamheten har beviljats bidrag från Socialstyrelsen för projektet lillsyror (1,2 mnkr) samt för god och nära vård (5,9 mnkr). Utöver det har regionen tilldelat ca 0,8 mnkr avsedda för att finansiera vidareutbildning. Det generella bidraget för att utöka med sjuksköterskor inom särskilt boende uppgår till ca 2,6 mnkr. Dessutom har verksamheten kostnader som avser år 2022, där fakturor inkom efter att året var stängt.

Funktionsstöd -5 500 tkr (-5 500 tkr)

Kostnadsgenererande politiska beslut

- Externa placeringar prognos på ca – 2 700 tkr.

Det finns två externa placeringar som är verkställda i enlighet med beslut från AU under 2022, men som saknas i budget. Kommunfullmäktige beslutade under 2022 att tillfälligt förstärka Socialnämndens ram utifrån ett äskande om tillskott till driftbudgetramen varav på 720 tkr för en av placeringarna av de extern placering inom LSS. Fullmäktige beslutade i samma ärende om att tillfälligt utöka budget med 685 tkr för en ny placering inom daglig verksamhet. Posterna skulle arbetas in i budget inför 2023.



Askersunds KOMMUN

Under hösten kommer ytterligare en placering att verkställas, där budget saknas. Den kommer medföra ett underskott för hösten med en uppskattad kostnad på 0,3 mnkr.

Gruppboende

Samtliga gruppboenden har överskridit budget för personalkostnaderna per sista september. För att minska ned avvikelserna har ett chefsområde fördelat om medel från verksamheten boendestödare, till gruppboende då det fanns utrymme att göra den omdisponeringen utifrån behov hos brukare. Men utifrån behov och schematekniska skäl finns det inte möjlighet att disponera om tillräckligt med budget för att täcka kostnaderna inom gruppboende. Cheferna håller på att arbeta med grafen och några justeringar är gjorda och kommer förhoppningsvis generera lägre kostnader i slutet på året. Utifrån känd information så kommer verksamheten gruppboende upparbeta ett underskott vid årets slut.

Inom personlig assistans har det skett en minskning i antalet brukare. Ett omställningsarbete har pågått för att fördela om personal, då det funnits en övertalighet under våren och sommaren. Inom personlig assistans förväntas utfallet på både kostnader och intäkter vara lägre än budget på helår. Prognosen inom personlig assistans är fortsatt väldigt osäker då det fortsatt finns överanställd personal i förhållande till budget.

IFO - 5 242 tkr

(- 5 242 tkr)

Verksamheten har upparbetat ett underskott både i resultatet för perioden och i prognosen på helår.

Likt tidigare år är budget avsatt för egna familjehem inte anpassad efter antalet placeringar samt den nya nivån på arvode, utan budget har legat i nivå med tidigare år trots tidigare underskott. Innan sommaren avslutades en SiS-placering, men där individ är omplacerad och genererar en fortsatt kostnad. Den placeringen ingår under vuxen för hösten.

Inom vuxen har två placeringar tillkommit under sommaren, varav båda insatser kommer avslutas under året. Ytterligare en förväntas verkställas under hösten. Detta innebär att stor del av årets budget redan är förbrukad av kända kostnader. Även denna post är väldigt osäker och kan förändras väldigt fort. Inom de öppna insatserna för vuxna, SoL-Kraft, medför leasing av inventarier (prevtict) ett underskott. Ekonomiskt bistånd förväntas upparbeta ett sämre utfall än budget, och hamna i nivå med utfallet tidigare år. Det innebär ett sämre utfall än budget med ca 2,5 mnkr på helår.

Antal placeringar Barn och unga	2022		2023							
	snitt	jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sep
Egna familjehem	17	10	10	9	9	8	8	8	9	9
Externa familjehem	6	7	7	8	8	8	7	7	5	5
HVB / SiS	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
Vårdnadsöverflytt	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2



Antal placeringar Vuxen	2022	2023								
	snitt	jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sep
Egen öppenvård	4	3	3	4	4	6	5	6	6	6
HVB	1	1	0	1	1	0		3	4	4
Övriga placeringar	1	1	1	0	0	1		1	1	2

Flyktingverksamhet

0 tkr

Socialförvaltningen har 1,05 årsarbetare (exklusive särskilt förordnade vårdnadshavare samt familjehem) anställda mot flyktingverksamheten. Flyktingverksamheten finansieras i dagsläget av erhållna bidrag från Migrationsverket. Utfallet för år 2023 bedöms därför inte påverka förvaltningens resultat.

Gemensamma funktioner - 700 tkr

(- 700 tkr)

Det finns vakanta tjänster inom resursgruppen som finns på gemensamverksamhet, som exempelvis finansierar tjänster inom trygg hemgång, lås-larmansvarig med flera. Under sommaren fanns behov av en konsultchef för att täcka upp vakans, där konsulten har högre ersättning än personalbudget. Underskottet beror även på inköp av datautrustning samt larm och bevakningstjänster. Det finns även ett underskott på företagshälsovård samt kundförluster.

Osäkerhetsfaktorer

- Statsbidragen är fortsatt osäkra. De som avser 2023 är nu kända, men förvaltningen vet ännu inte hur mycket som förväntas tilldelas under 2024 vilket försvårar planeringsförutsättningarna.
- Externa placeringar – kan påverka resultatet och prognosen i stor omfattning.
- Semesterlöneskulden – kan påverka resultatet negativt om medarbetare har samlat på sig semester under året.
- Effekten av 11 timmars dygnsvilan, arbete pågår med att se över schema. Det föreligger risk att kostnaderna kommer öka, även om verksamheten förändrar sitt arbetssätt och schemaplanering.

Pågående åtgärder för att minska budgetavvikelse

Förvaltningen har ett fortsatt arbete som pågår för att minska budgetavvikelsen.

- Samplanering – utvärdering kring om åtgärd att frångå samplanering resulterade i minskad sjukfrånvaro.
- Aktivt arbete med att följa upp sjukfrånvaro och pågående rehabiliteringsbehov.
- Fortsatt fokus på att få till en bra planering för att optimera resursanvändningen.



- Inom individ- och familjeomsorgen pågår ett arbete med att hitta fler familjehem i egen regi. Utöver detta pågår ett projekt, vilket finansieras av statsbidrag, för att stärka öppenvården och kommunens interna familjehem.
- Åtgärder för att identifiera och korrigera omotiverade kostnadsposter, i relation till biståndsprövning, pågår.
- Översyn av insatser utifrån socialtjänstlagstiftningen (SoL) som är att betrakta som en ambitionshöjning utifrån lagens intention med skälig levnadsnivå.
- Diskussion kring förvaltningens arbetssätt för inköp av varor och tjänster med ambition om ökad medvetenhet kring våra avtal och vikten av att följa avtal samt handla avtalsprodukter.

Kostnadsökningar på grund omvärldsfaktorer

Flertalet av kostnaderna som finns i verksamheten har påverkats av det ökade prisläget i jämförelse med föregående år, men där ramen inte har räknats upp i samma omfattning.

Inom SÄBO har verksamheten ett högre utfall på livsmedel och under våren uppgick kostnadsökningen till 16 %. Budgeten var sedan tidigare inte i nivå med utfallet, vilket innebär att avvikelserna är högre under 2023 och förväntas vara det under hela året.

Kostnaden per dygn för placerade barn ökat mellan 2,0-3,5 % per dygn. Förvaltningen följer SKRs rekommendationer på ersättningsnivå till egna familjehem, och där har kostnaden på grundarvode ökat med 2 649 kr per månad i jämförelse med 2022. Ökning av arvudet inför 2023 motsvarade ca 30,8 %, vilket var betydligt högre än tidigare års uppräkningsökning som legat kring 2 %. Ramen har inte räknats upp med motsvarande uppräkningsökning. Det här innebär att en placering med samma omfattning under 2022 kostar mer under 2023, men omfattningen på insats är densamma.

Inför 2023 höjdes även personalomkostnadspåsläget med 5,28 procentenheter. För de personalkostnader som finns i budget har verksamheten fått kompensation, men de personalkostnader som ligger utöver budget genererar en högre budgetavvikelse 2023 i jämförelse med tidigare år. Likt tidigare år har verksamheterna överskridit personalkostnaderna, vilket förstärker underskottet 2023.

Utöver detta har även det generella prisläget på förbrukningsvaror ökat i pris, VPI (vårdprisindex) har ökat med totalt 3,7 %, vilket är ett index som tar hänsyn till både personalkostnader och förbrukningskostnader. Det här indexet brukar användas för att uppskatta prisökningar inom vård och omsorg.